

PLANETE

Spre sfârșitul lunii trei planete fac spectacol după apusul Soarelui, iar Saturn rămâne pe cer toată noaptea.

Trei planete fac spectacol după apusul Soarelui, în ultima jumătate a lui mai, **Venus, Jupiter și Mercur**, care se întâlnesc aparent pe cer, formând o „conjuncție”.

Chiar în primele zile ale lui mai **Venus și Jupiter** se pot vedea după apusul Soarelui, Venus mai greu pentru că se află jos pe cer și apune la 30 de minute după Soare. Jupiter se află sus pe cer imediat cum se face noapte.

În fiecare zi Jupiter se apropie aparent de Soare iar Venus se îndepărtează, cele două planete întâlnindu-se la sfârșitul lunii. Aveți posibilitatea să identificați cele două planete în seara de 10 și 11 mai când Luna se află lângă Venus (pe 10 mai) și Jupiter (pe 11 mai). După ce le-ați văzut reveniți la fiecare apus de Soare căci nu veți regeta.

Veți vedea cum Venus se apropie (aparent) de Jupiter, distanța pe cer scăzând de la seară la seară. Pe 19 mai, în jurul orei 21, le veți vedea aliniată împreună cu un alt astru strălucitor, planeta **Mercur**, care tocmai ce se îndepărtează aparent de Soare, devenind vizibil seara. Scena se poate observa la 30-40 de minute după apusul Soarelui, în aceeași direcție.

În continuare cele trei planete se apropie una de alta, între 24 și 29 mai fiind atât de apropiate una de alta încât se vor vedea toate trei printr-un binoclu 7x50 (sau care are câmpul vizual aparent de minim 5°). Le veți putea vedea între orele 21 și 22, pe un cer încă luminos (în crepuscul), înspre nord-vest, nu foarte sus față de orizont. Aveți nevoie de un loc de unde se poate vedea apusul Soarelui pentru a vedea

conjuncția și eventual un binoclu prin care veți vedea mai bine planetele. Binocul nu este necesar, doar util.

Pe 24 mai Mercur se află mai aproape de Venus decât de Jupiter, iar pe 28 mai Venus și Jupiter vor fi una lângă alta.

Cele trei planete rămân seara pe cer și după 31 mai, Jupiter fiind prima care dispare în razele Soarelui, cândva după 5 iunie.

Dacă tot avem trei planete una lângă alta, este momentul să le și vedem prin telescop. Poziția lor pe cer nu este cea mai potrivită pentru observații la putere mare dar încercați. Jupiter se vede ca un disc complet, străbătut de două dungii mai închise la culoare, Mercur se află în fază care se modifică de la zi la zi, iar Venus se vede ca un disc mic și alb, de trei ori mai mic (aparent) decât al lui Jupiter.

Planeta **Saturn** se poate vedea toată noaptea, fiind într-o poziție excelentă (față de Soare și Terra) pentru observații prin telescop. O găsiți lângă steaua Spica din Virgo, un astru cu o strălucire asemănătoare. Veți vedea totuși o diferență: steaua pâlpâie (scintilează) iar planeta nu.

Puteți identifica planeta în serile de 21, 22 și 23 mai când Luna se află în zonă. Pe 21 veți vedea în stânga Lunii steaua Spica din Virgo, care se va afla în seara următoare în dreapta discului selenar. Pe 22 în stânga Lunii se află planeta Saturn. Pe 23 mai găsim pe Saturn în dreapta Lunii și la stânga pe steaua Zubenelgenubi din Libra.

Neptun răsare în jurul orei 2, iar **Uranus** după aproape alte două ore. Pentru că cele două planete nu se pot vedea prin telescop, aveți nevoie de o hartă cu poziția lor. Ca orientare pe cer e bine să știți că Neptun se află în constelația Aquarius, iar Uranus în Pisces.

FENOMENE ASTRONOMICE

1 spre 2 Priviți la dreapta Lunii în această noapte. Veți vedea două stele dintre care una este dublă

2 Luna se află în faza de **Ultimul Pătrar**, la ora 14:14. Se vede în a doua jumătate a nopții, faza fiind în scădere

5 Planeta Venus începe să fie vizibilă pe cerul de seară

5 spre 6 Se produce **maximul curenului de meteori η Aquaride**. În această noapte, cu ochiul liber din afara orașelor se pot vedea câteva zeci de stele căzătoare

10 Luna se află în faza de **Lună Nouă** (la ora 3:38) aflându-se pe cer în preajma Soarelui. Din Australia și Oceanul Pacific se poate vedea o eclipsă inelară de Soare, cu maximul la ora 3 dimineața

11 Secera **subțire a Lunii poate fi observată după apusul Soarelui în aceeași direcție, încadrată de planetele Venus (jos) și Jupiter (sus)**

12 Seara, în dreapta Lunii se află planeta **Jupiter**

13 Luna se află la cea mai mare depărtare de Terra (apogeu), la 405.582 km

18 Luna se află în faza de **Primul Pătrar** (la ora 7:35) fiind vizibilă pe cerul de seară. Pe cer, deasupra ei se află steaua Regulus din Leo

20-31 Pe cerul de seară se află trei planete: **Mercur, Venus și Jupiter**

21 spre 22 În această noapte, în stânga Lunii se află steaua **Spica** din Virgo

22 și 23 Planeta **Saturn** se află în preajma Lunii. Pe 23, chiar la marginea din stânga a Lunii se va afla steaua Zubenelgenubi, cea mai strălucitoare din Libra

24 Pe cerul de seară, spre vest, **planeta Mercur se află în preajma lui Venus**

25 Luna se află în faza de **Lună Plină**, la ora 7:25. În zilele de 24, 25 și 26 va rămâne deasupra orizontului toată noaptea

26 Luna se află la cea mai mică depărtare de Terra (perigeu), la 358.367 km

26 Pe cerul de seară, spre vest, **planetele Venus, Mercur și Jupiter formează un triunghi**. Se pot vedea toate trei printr-un binoclu 10x50

28 spre 29 Priviți la stânga Lunii în această noapte. Veți vedea două stele dintre care una este dublă

28 Seara, înspre vest, **Venus este foarte aproape de Jupiter**. Se pot vedea amândouă printr-un binoclu și prin telescoape/lunete la putere mică de mărire

31 Luna se afla în faza de **Ultimul Pătrar**, la ora 21:58. Se vede în a doua jumătate a nopții

CONSTELAȚII VIZIBILE

Cerul nopților de mai este dominat de steaua strălucitoare, de culoare gălbuie, **Arcturus** din constelația **Bootes** (Bouarul). Magnitudinea ei este 0, acest lucru însemnând ca este una din cele mai strălucitoare stele de pe cer. Comparați culoarea lui Arcturus cu cea a stelei Spica din Virgo. Veți vedea diferența dintre o stea galbuie și un albă.

Înspre sud, nu foarte departe de orizont, se afla o parte din **Virgo** dar și constelația **Libra**. Aproape de miezul nopții răsare **Antares**, o stea roșie-portocalie din constelația Scorpius. Numele de „Antares” vine de la „rivalul lui Ares” adică Marte, culoarea roșie a stelei fiind asemănătoare cu cea a planetei Marte.

Deasupra constelației **Scorpius** întâlnim pe **Ophiucus**, „omul cu șarpele”. Este o constelație mare, cu puține stele strălucitoare dar cu un număr mare de roiuri globulare. **Hercules** se află înspre est, sus pe cer la miezul nopții. Putem identifica undeva între Ophiucus și steaua Vega, un patruleter care reprezintă partea cea mai ușor de identificat din constelație. Undeva în patruleter, pe latura dinspre vest, se află roiul globular M13, unul dintre cele mai spectaculoase de pe cer.

La est de Hercules se afla strălucitoarea stea **Vega**. Este cu puțin mai slabă ca strălucire decât Arcturus și face parte din constelația **Lyra**. Stelele aflate la est și sud de Vega, nu foarte departe de aceasta, constituie instrumentul muzical lira.

Mai sus de Vega întâlnim pe **Draco**, Dragonul. Capul sau este un patruleter aflat chiar la nord de Lyra, corpul șerpuind printre Hercules, Ursa Minor și Ursa Major.

La sfârșitul scurtelor nopți de mai, Hercules se va afla înspre sud, în meridian, iar **triunghiul de vară** (format din stelele Vega, Deneb și Altair) va domina cerul de sud-est. Antares se va afla înspre sud iar constelația Sagittarius rasare înspre est.

CUM SE FOLOSEȘTE HARTA

Ieșiți afară cam cu o oră înainte de ora afișată pe hartă noastră. Țineți harta ridicată în fața voastră, având grijă să o orientați după punctele cardinale de pe teren. Vestul este (aproximativ) locul unde apune Soarele.

Marginea hărții noastre reprezintă orizontul și stelele de pe hartă se potrivesc cu cele de deasupra capului. Centrul hărții noastre este zenitul, punctul de deasupra capului.

Este foarte important să orientați harta după punctele cardinale. Este cheia succesului în învățării constelațiilor.

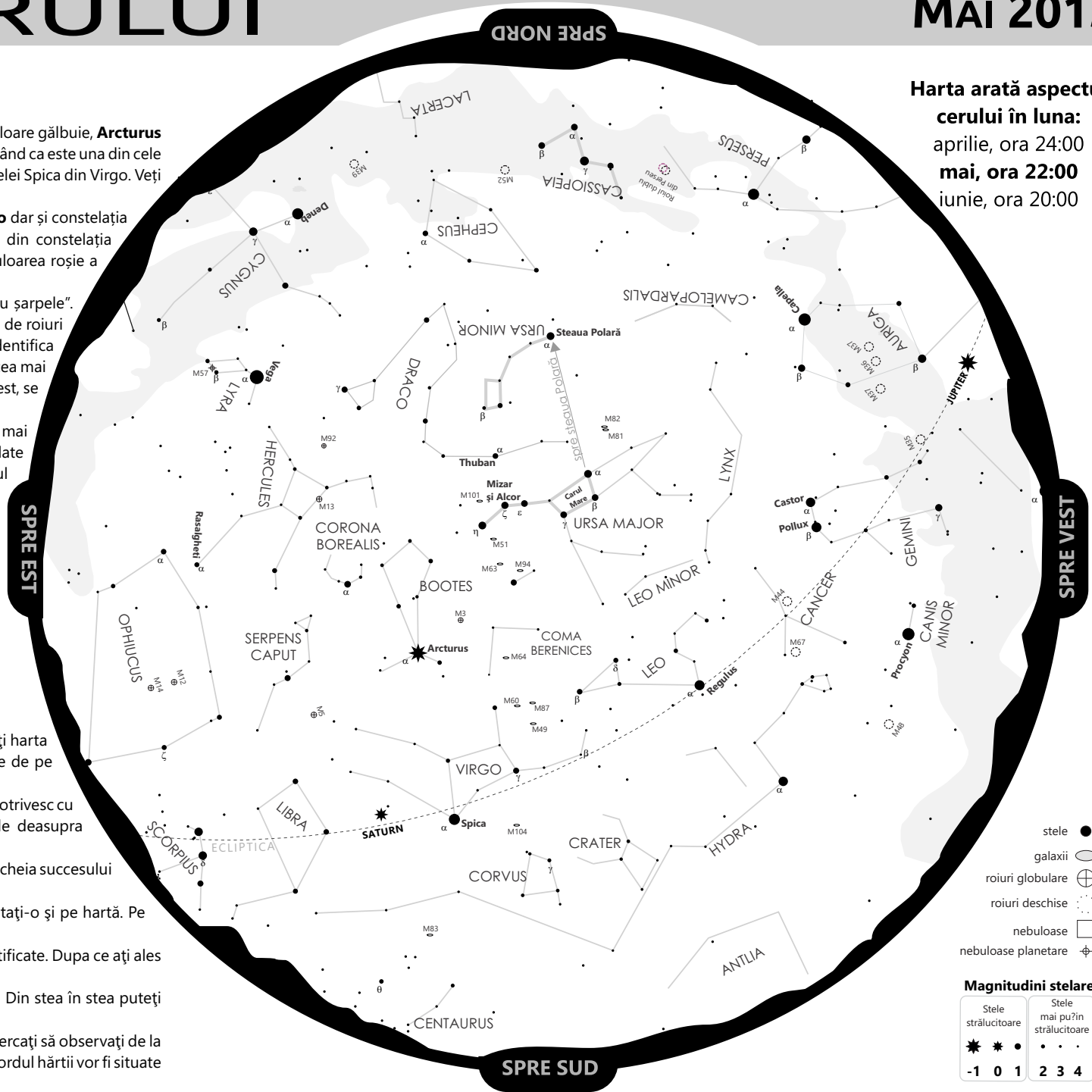
După ce orientați harta, căutați o stea mai strălucitoare pe cer. Căutați-o și pe hartă. Pe hartă, stelele strălucitoare sunt cele reprezentate prin disc mare.

Dupa ce ați găsit-o, cautați, pe hartă, stele din apropierea stelei identificate. După ce ați ales aceste stele, cautați-le și pe cer.

Constelațiile sunt formate de stelele unite cu linii, pe harta noastră. Din stea în stea puteți învăța toate constelațiile vizibile la un moment dat.

Harta este realizată pentru latitudinea medie a țării noastre. Dacă încercați să observați de la latitudini nordice, stelele din sudul hărții vor coborî sub orizont iar cele din nordul hărții vor fi situate mai sus pe cer.

Harta arată aspectul cerului în luna:
aprilie, ora 24:00
mai, ora 22:00
iunie, ora 20:00

- stele ●
- galaxii ○
- roiuri globulare ⊕
- roiuri deschise ○
- nebulose □
- nebulose planetare ⊕

Magnitudini stelare		
Stele strălucitoare	Stele mai puțin strălucitoare	
●	●	●
●	●	●
●	●	●
-1	0	1
2	3	4